

EDINJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 2.

V četrtek 9. prosenca.

1851.

Edina pot v nebesa

ali

podučenje od razločkov prave katolske vere
memo drugih nekatolskih ver.

(V pogovorih med duhovnim pastirjem in vernikom.)

Spisal Peter Hieinger.

Peti pogovor.

Nauk od človeka in njegove nature pred
greham in po grehu.

D. Za naukam od Boga zadene nauk od božjih stvari. Se vam nič ne zdi, de od njih nekaj manjka v tistih bukvicah?

V. Pač, znala bi biti beseda od angelov; saj ko sim jih jaz omenil, niso oni nič dalje od njih povedali.

D. De, ravno angele sim mislil. Od teh zveličanih duhov ondi ni nikjer spomina; še beseda Kristusova, ki jo bo sodni dan hudobnim govoril, je prikratena, de satan ni imenovan. Glejte, novoverci so zdaj že zlo na to prišli, de nočejo razun človeka nobenih imenitnejih duhovnih stvari, to je angelov, spoznati.

V. To je pa čudno. Ako na s. evangeli kaj derže, sej vonder ondi veliko od angelov najdejo; Jezus sam večkrat govori od njih, sosebno Saducejem nasprot, kteri niso angelov verovali. In v bukvh stare zaveze je velikokrat povedano, kako so se angeli ljudem prikazovali, ali kako oni Boga v nebesih časte in mu hvalo pojo, ali kako so bili ljudem varhi.

D. Zatorej je tudi katolska vera vselejangele spoznala; pa tudi za hudobne angele in za njih poglavarja satana je ona vselej vedila, kakor je najti v s. evangeli in v bukvh prerokov in aposteljnov. Sej Luter je to resnico še obderžal s katolsko cerkvijo vred; dobrih in hudih angelov ni tajil, celo je od satana in od svoje vojske z njim veliko vedil povedati, in celo rad je vse, kteri so mu bili nasprot, satanu primerjal, zlasti papeža in škofe katolske cerkve. Nekdanji luterani so še Lutra samiga angela imenovali, in sicer tistiga, od kteriga

stoji v skrivnim razodenji, de ga je s. Janez vidil z večnim evangelijem skozi nebesa leteti. Tudi kalvinijani so bili vero v angele še obderžali, samo de so kakor luterani jih častiti in v nje klicati prepovedovali. Pa v tem so bili sami sebi nasprot, zakaj ako so angeli imenitnej od nas, se jim tudi od naše strani čast spodobi, in je tudi od njih pomoči in priprošnje pri Bogu kaj upati.

V. Kaj je vonder zdanje evangeljce tako premotiti moglo, de za angele nič vediti nočejo?

D. Kadar človek le svoji pameti in svojim očem verjeti hoče, in nikomur drugimu, bo rad vse to tajil, kar sam ne vidi in ne pregleda. Vonder pri tem se nam ni toliko muditi; govoriti je več od stvari, ki so za angeli nar imenitnej, to je od človeka.

V. Nisim v tistih bukvicah besede od človeka zapazil, ktera bi se mi bila napačna zdela. Stoji v njih, de moramo Bogu služiti, de smo po Kristusu odrešeni, de se enkrat telo v prahspremeni, in duša pride kamor si zasluži, je tedaj neumerjoča.

D. To ste prav vidili; vonder tisto je ravno zamolčano, kar novoverci od človeka drugač memo nas mislijo. Pa tudi Luter je od človeka in njegove nature veliko drugač učil, kakor pa je katolska vera vsak čas spoznala; sej tukej je bila Lutrova poglavitna zmota, in nič manj ne tudi Kalvinova.

V. Tu bodo pa nove reči zame na dan prišle.

D. Treba je zdaj človeka in njegovo naturo globokeje razločiti, sej kar poglavitniga od tega katolska vera uči, vam je znano.

V. Kaj pa, de je namreč človek iz telesa in neumerjoče duše, de je duša po božji podobi stvarjena, de je bil stan perviga človeka od začetka veliko boljši in srečnej kakor pa potem, ko je namreč po kači ali satanu zapeljan božjo zapoved prelomil, prepovedani sad jedel, in greh storil. Tisti greh smo tudi mi po Adamu, pervim človeku, porbali, ker smo vsi Adamovi otroci, in je njegova skušnja za vse veljala; in je tudi na nas prišla časna in večna smert, in veliko hudiga na duši in na telesu.

D. Povzemimo besedo še bolj na tanko; v čem obstoji podoba božja pri človeku?

V. V tem, da je človekova duša tudi čistduh, kakor je Bog; de nikdar ne umerje, ampak bo zmirej živela kakor Bog; de ima um, s katerim zamore Boga spoznati, in voljo, s katero zamore njegov ljubiti in se njegovi volji vdati in jo spolnovati.

D. To gre k naturi človekovi, leto človeka povzdigne čez druge stvari na zemlji. Kaj je pa Bog človeku se več dal?

V. Mu je dal, da tudi telo ni bilo smerti ne bolečini podverzeno, postavil ga je v srečja kraj, v raj ali paradiz; dodelil mu je, da je s svojim umom njega in njegove lastnosti spoznal, da je bila njegova volja v dobro nagnjena, vstavil ga je v pravičnosti in svetosti.

D. Leto najdemo v s. pismu in v nauku katolske cerkve poterjeno. Od pravičnosti in svetosti perviga človeka sveti učniki posebno razlagajo besedo „podobnost“, ker je receno: „Bog je stvaril človeka po svoji podobi in podobnosti“. Glejte tukej pa je dobro pomniti, da leto niso bili navadni ali narumni darovi stvarnika, ampak so bili posebni čeznarumni darovi božje milosti ne da bi jih bil človek iz roke božje tirjati zamogel, kakor cerkveni očetje uče, in je poterdil Tridentinski zbor.

V. To so res nekoliko bolj tanki razločki.

D. Vonder jih je tukej potrebno storiti. Vidite, Luter je tudi te darove k človekovi naturi potrebne stel, tako da bi jih bil Bog celo dati dolžan, kakor le je človeka stvaril; iz te zmote pa je prišla druga zmota v nauk od perviga greha in od odrešenja. Z Lutram je Kalvin zlo potegnul, in pozneje še neki katolski pisatelj Janseni, kateri se je pa s tem od nauka katolske cerkve odlocil, kakor je tudi razsodba apostolskiga sedeza spoznala. To de pri teh prenarnejavcih vere je še več zmot pomniti. Kaj verujete vi, ali je človekova volja prosta, ali kar dela, dela človek po prostim lastnim sklepu brez sile od drugod ali ne? Ali ko Bog mu gnado da, človeku samimu kaj ostane delati, se truditi in si prizadevati, ali ne?

V. Jaz mislim, da gnada božja človeka ne žene s silo, tako da bi ne mogel nasprot storiti; pomoč božja mu tudi lastniga dela ne stori nepotrebna, ker se mora z gnado božjo sam tudi truditi in si prizadevati.

D. Prav ste razločili; sej tako nas uči katolska vera, tako priča s. pismo, ki tolikokrat človeka priganja, dobro delati, pa tudi na ravnost pove, da človek s prosto voljo dela. „Smert in življenje, oginj in vodo je Gospod pred te postavil; kar hočeš, si izvoliš;“ tako govori Mojzes proti Izraelcam. Glejte v tem sta pa Luter in Kalvin resnico zgrešila, ker sta terdila, da v človeku Bog sam vse dela, da človekova volja ni nič prosta, je le kakor kamen in les, ki se sam ne gane. Potakim modrovanji tako daleč pride, da bi bil Bog še človekoviga greha kriv, in sicer Adamoviga pred drugim.

V. To izreči bi bilo vonder hudobno.

D. Luter in Kalvin sta tudi to na ravnost izrekla. Djala sta: Vse mora človek storiti, kar je Bog pred vidil in hotel; vse, kar se zgodi, se nikakor ne zgodi brez vesti in volje božje; tako de je spreobrnjenje s. Pavla in izdajanje Judežev enako božje delo. Ona nista hotla spoznati, da

božja vednost človeka nič ne mora in ne sili; nista hotla razločiti, da božja volja ne dela vsiga sama, kar se zgodi, ampak marsikaj le pripusti ali terpi. Zatorej sim rekel že popred, da sta ona nekatere nauke na dan prinesla, ki so božji svetosti in pravičnosti nasprot. Tridentinski zbor je pa tudi vse te zmote očitno zavernil.

V. Človek bi menil, da na eni besedi ni toliko ležeče, ako se prav na tanko ne razloči; tukej pa vidim, da ena napačno izrečena ali vzeta lahko zmote napravi.

D. Vzemimo zdaj človeka in njegovo naturo po grehu. Katolska vera uči, da po storjenim grehu so bili za Adama in njegove otroke zgubljeni posebni darovi božje milosti, kot neumerjočnost telesa s paradizem vred, pravičnost in svetost in z njo podobnost božja in tudi pravica do nebes; de pa narumni darovi, v kterih je podoba božja, niso bili zaterti ali vničeni ampak v slabji stan djani; de je bil um otemnjen vendar ne čisto oslepljen, in volja v hudo nagnjena, vonder ne sama na sebi hudobna in grešna, ne njena prostost v nič djana. Naznanjeni so ti nasledki perviga greha v s. pismu, bolj razloženi pri cerkvenih učnikih, in na tanko razločeni v sklepih Tridentinskiga zbora. Po Lutrovim in Kalvinovim nauku pa, ker nista narumniga in čeznarumniga razločila, je človek po grehu zgol vse zgubil, razun da je duša še neumerjoča ostala; je bil še um človekov popolnoma slep za božje reči, tako da bi človek sam čisto nič Boga spoznati ne mogel, in volja človekova toliko spačena in vse prostosti prazna, da bi družiga ne mogla kakor le hudo, še celo dobre dela bi le v greh bile. Ta strašni nauk ni samo s. pismu in nauku katolske cerkve nasprot, ampak tudi zdravi pameti.

V. To je res; sej človek sam čuti, da ni tako popolnoma slep, drugač bi se božjih naukov poslušati ne mogel; tudi vest mu ne pove, da bi nikakor nobene dobre misli ne mogel obuditi. — De bi pa celo dobre dela v greh štete bile, to nikakor ni prenesti; tu bi bil Bog zares krivičin, kar bi bilo groza misliti. Sicer to, kar človek sam iz sebe spozna in stori, ni zadosti ga opravičiti in zveličati; tu vemo, da je gnada božja potrebna.

D. Ta zadnji razloček ste prav pridjali; pa bo še drugod več od tega govoriti. Pristaviti je še, da se je tudi Jansenijevi nauk nekakošno Lutrovimu in Kalvinovimu v tej reči bližal; ker je govoril, kakor de bi človeka v njegovih delih nekakošna potrebnost gnala tako v dobrih kakor v hudih.

V. Kako pa zdanji evangeljci v teh resnicah mislijo?

D. Kaj niste nič našli v tistih bukvicah?

V. Ne vem, da bi bil kaj od perviga človeka ali od poerbaniga greha zadel.

D. Zato sim rekel, da kar drugačniga novoverci imajo o teh resnicah, je ondi zamolčano; ali prav za prav, kar nič ne verujejo, ni nič povedano. Ze Socinijani, ki od posebne božje gnade nič niso hotli vediti, so terdili, da prvi stan človekov ni bil posebniga drugač kakor poznejšni, razun da se je pozneje greh pokazal; drugi novoverci za njimi, ki so le po kratki pameti modrovali, so bili enake misli. Od poerbaniga greha menijo, da ta v drugim ne obstoji, kot v slabosti človeški, ki jo ima že vsak od nature, ali pa v slabi navadi, ki jo eden za drugim povzame. Zatorej tudi ne

vedo nič povedati od velike nesreče, v katero je človeški rod po grehu Adamovim prišel; mislijo tudi, da bi se dolg greha posebej ne mogel erbati. Kar pripoveduje s. pismo od skušnjave zapeljive kače, menijo, da je le prilika od tega, kako se je slabo nagujenje v človeku zbudilo, in se je dobriga in hudiga zavedil. Vonder to dobro imajo, da jim človekova volja ni tako sužnja kot Lutru; pa lastno moč uma in volje preveč povzdignejo. Druge novoverske stranke se od Lutroviga uka več ali manj razločijo, kot Kvakarji, Menoniti itd.

V. Sej vonder, ako človek ni učen, ali pa posebej na kaj napeljan, dostikrat nič ne najde. Meni so se tiste bukvice v tej reči celo nedolžne zdele; pa sej so res nedolžne, ker od greha, ki je cel človeški rod nesrečin storil, nič ne vedo.

D. Kaj bi pa vi takimu novovercu odgovora dali, ako bi vam katolski nauk od poerbaniga greha grajal?

V. Kaj? rekel bi, da vonder s. pismo zadosti od njega govori, ker razun veliko drugih krajev, postavim s. Pavel pravi: „Kakor je skoz eniga človeka greh na svet prišel, in skoz greh smert, tako je smert tudi na vse ljudi prešla, ker so vsi v njem grešili“. Znal bi mu tudi reči: Sej je zavoljo greha Kristus na svet prišel; ko bi greha Adamoviga ne bilo, ne bilo bi nam potreba Odrešenika.

D. Vernimu človeku to lahko poveste; tistimu pa, kateri se s s. pismam sicer hvali, pa vse le po goli svoji pameti premodruje, samo s tem ne bote na konec prišli. Sam mora takošin spačenost človeške nature globokeje presoditi, in dalje spoznati, da tako oslavljen človek ni mogel iz božje roke priti; in potem bo mogel kakor se med neverniki marsikteri obstati, da je posebin uzrok, posebin greh namreč poerbani, mogel vmes priti. Se ve, da mu mora tudi gnada božja naprot priti.

Razgled po keršanskim svetu.

Po okoljnim prerajtanji je v raznih deželah toliko Judov: Na Rusovskim jih je 1.183.000; na Avstrijanskim 631.000, na Morokanskim in v severni Afriki 600.000; v azijski Turčiji 500.000, v evropski Turčiji 250.000, na Prusovskim 214.000; v drugih deželah nemške zveze 175.000, na Francozovskim 104.000, v Nizozemlji 52.000, na Angleškim 13.000, 10.000 v Ameriki, 6000 na Danskim, 1594 v Belgiji, 850 na Švedskim.

Iz Londona. 21. grudna je 30 imenitnih katoličanov, med kterimi so bili tudi gospodje Petre in Dormer, Langdale in drugi plemenitniki, kardinalu Wisemanu pismo podelilo, v kterim mu je veliko katoličanov srečo vošilo. Kardinal je med druglm odgovoril, da je pred ta dan iz Palerma od gospod Shrewsburyta pismo prejel, v kterim svoje veliko veselje zavoljo papeževe naredbe oznani. S tem se tedej naznanjeno Shrewsburytovo nasprotovanje vniči, kterimu novi prusovski dnevnik toliko važnost perpisuje. Terdijo, da je plemeniti J. Russel gospod Shrewsburytu v Rim pisal, da naj svetimu očetu pové, da „praznovernih skrivnost“, od kterih v svojim pismu govori, ni katoličanam očital. — Kardinal je v nedeljo v cerkvi na španjolskim mestu mašnikovo posvečevanje delil; veliko radovednih se je zbralo, ker so se nadjali, da bo govor imel, kar se pa ni zgodilo. Zvečer je per svetim Jurju zadnji govor od katoliškiga škofstva imel; cerkev je bila polna, in

je bilo vunder vse mirno. Tudi neapolitanski kralj, in portugalska in španjolska kraljica so kardinalu po pismu srečo vošili. Plemenita A. M. Monsell, žena ne davno spreobrnjeniga uda narodniga zbora in sestra irskiga plemenitnika Dunravna, in anglikanski duhovec Todel so se po Limeriskim dnevniku v katoliško cerkev vernili. — Ta dnevnik „Limerick Reporter“ tudi naznani spreobrnjenje nekiga zlo imenitniga plemenitnika iz Irskiga, brez naznanjenja njegoviga imena. — Iz Sottije se je naznanilo, da se je mladi gospod Nigel Kennedy, brat mejniga grofa Ailsata, iz (anglikanske) vikši cerkve v katoliško cerkev vernil. — „Spectator“ govori od Puseyitoviga spisa čez spoved, pokterim ima Pusey spovedence v štirih školijah, ktere večkrat obišé; v hitrim razširjanju te naprave očitno dokazo spozna, da je „božje delo“. — „Morning Post“ perpoveduje, da je kardinal Wiseman od avstrijanskiga cesarja, od bavarskiga kralja in od predsednika francoske sovlade z lastno roko pisane vošila prejel. — Duhoven Bennett, v čigar cerkvi svetiga Barnaba je pred dvema tednoma nepokoj postal, je pismo do plemenitniga Johna Russela „od preganjanja nekiga dela anglikanske cerkve“ na svitlo dal, v kterim se nad njim zlohuduje, puzejitiske obnovenja pa opravičuje. Casnik „Times“ se torej nad Bonnetam jezi in ga sili pokatolicati se, ker ni ver anglikanec, odkar kraljicino poglavarstvo taji in potrebnost nezmotljive cerkve terdi. — Nepoterpljivost veliko anglikanceov se mnogo kaze. Gospod Clanricadu so prošnjo poslali, v kteri so odstavljenje postniga hlapea tirjali; on je pa odgovoril, da iz prošnje vidi, dezoper njega nie družiga nimajo, kakor to, da je katolican, da mu pa samo zavoljo tega slovesa ne more dati. Veliko irskih poslov mora službo popustiti, ce so gospodarju tudi več let zvesto služili, in več sto jih je tako brez kruha; anglikansk duhoven je k temu v svojim cerkvenim govoru anglikance spodbudil, kar je s tem poterdil, da je oče Spencer irske posele naprosil, svoje gospodarje in soplesle spreobrniti, ako ravno je on le rekel, da hoče spreobrnjenje po molitvi in lepim življenji. — Med tem ko katolicanstvu protivni dnevnik važnost Norfolkoviga pisma do plemenitnika Beaumonta čez novši papeževo naredbo silno povzdigujejo, se bere v krivoverskim, vunder pa resnici bolj vdanim angleškim casniku „Britannia“ sledece: „V naših očeh je le malo važno očitno nasprotovanje, ki je od zlo mlačnih katolicanov, kakor sta vojvoda Norfolk in deržavni pavliha Beaumont, izšlo. Ta moža per katolicanih, in sicer po pravici, maloveljata: ona sta iz njih, ne z njimi“.

Iz Rima. Talbot, papežev tajnik, zbira okoli groba svetih apostelnov v Vatikanovi jami vse svoje stare prijatelje zmed angleške duhovšine in druge Angleze, ki v Rimu prebivajo, da na altarju spoznanja svete skrivnosti obhaja in svojim pobožnim rojakam presveto rešnje Telo deli. Kdo bi zamogel tihoto, zbranje, pobožnost, sveto veselje, strah, upanje, želje in prošnje tega zbirališa popisati? Res dobro bi bilo, ko bi se to zbirališe angleškim zboram moglo pokazati, v kterih so tudi Anglezi, kjer pa vpijejo, kričijo, kličejo: Smert našim bratom katoličanam! Če so pa take znamenja zgubljene za tiste, ki jih je sovraštvo oslepilo, vunder goreče molitve pred Bogam gotovo niso zgubljene. Sveti Peter, pervak apostelnov, jih bo vtemeljitelu svete cerkve pernesel, in veliko spreobrnjenj bo njih placilo.

Iz Jeruzalema. Ni davno, kar se jih je tukaj več spreobrnilo. Tako so se v katoliško cerkev vernili krivoverska rodovina iz Helvecije, krivoversk popotnik iz Wittenberga, nekdo iz Hessenskiga, in 8. kozoperska zopet trije krivoverci. Eden je že perpravljjen in bo kmalo ravno tako storil. Vseh skupej se jih je v enim letu 730 spreobrnilo.

Iz Badenskiga. Po perzadevanji skrivniga svetovavca Hirscherja tudi tukej katoliška cerkev zvesto svoboda perčakuje. Po sklepu zbranih stanov se ima nar popred za to skerbeti, de se bo vse perpravilo, kar je za cerkveno izrejo prihodnje katoliške duhovšine potreba.

Iz Švajcarskiga. „Allgemeine Zeitung“ naznani nove dokaze „gospokine srovosti“ v cerkvenih zadevah. Per nekim gospod Foujalatu v Rietu se je nekaj protestantov zbralo, de bi z duhovnikom Descombazam sveto pismo brali. Zasacili so jih pa zandarmi ravno ko so sveto pismo brali, ali, kakor se v sodnih spisih bere, ravno ko so pregreho, sveto pismo brati, dopernašali „en flagrant delit de lire la bible“. Lavoška sodnja jih je nekaznivno spoznala. Deržavno svetovavstve je pa tirjalo, de naj overžna sodnja sodbo overže. Vesoljni oskerbnik Martin, levicnik, je slovo vzel, de bi v tej reči nič opraviti ne imel. Njegov naslednik je peršel, in Descombaz in Foujalat sta bila obsojena 50 frankov kazni plačati. — O lepa svoboda sveto pismo brati, ki jo imajo protestantje!

Iz Siene. 16. grudna so se učenci vikših šol v cerkvi svetiga Vigilija tako nemarno zaderžali, de je vsled tega vladija vseučeliše zapreti ukazala. Med pridigo so namreč klopi prestavljali in po njih toikli tako, de je pridigar z miložalostnim glasam rogovileže ogorvil: Moji sinovi! Ti so mu pa odgovorili: Dragi očka! (o babbino caro!) Zdaj so pa še le začeli prav razsajati, petelinovo petje posnemali in še žvižgali. Na zadnje še nekdo reče: Basta! (Dosti je). Pridigar je pa serčno odgovoril: „Ni še zadosti, to reči ima vsak pravico“. Pridiga se je do konca izpeljala. Ko sobile pa cerkvene vrata odperte, so se ti rogovileži kot divjaki iz cerkve zagnali in so jih tako na tla vergli, ki so hotli ravno v cerkev iti molit. — Iz tega se vidi, koliko strupeniga semena je na Laškim, kjer ga je Mazzini po satanovih pomagacih sejati in ga še seje.

Iz Ogerskiga. Sporočilo, de misli vlada cerkvi oskerbnštvo njeniga premoženja prepustiti, se je tudi na Ogerskim z veseljem zaslišalo. Kdo se je pa zato na prvo vlekel? Dva imenitna avstrijska škofa, Zaengerle in Ziegler. Ta dva gospoda sta še pod ranjkim cesarjem Francam odkritoserčno cerkveni svobodi pot perpravljala; ona sta cesarju z apostolsko gorečnostjo marsikaj razjasnila; pa per vsi tej takrat nenavadni serenosti ji je cesar rad imel. Ranjki oče Job je perpovedoval, kaj sta ta dva za cerkev storila. Job, ki je bil v cesarjevi hiši duhoven, je očitno povedal, de sta vladii več opraviti dala, kakor vsi drugi škofje v cesarstvu. Nekdaj je Zaengerle k cesarju peršel in ga po navadi zdaj to, zdaj to prosil; cesar pa mu odgovori perljudno: „Ljubi Zaengerle! kadarkoli k meni pridete, vselej kaj prosite, in še ne prasate, od kod?“ — Zaengerle pa hitro reče: „Vaše veličanstvo naj cerkvi oskerbnštvo njeniga premoženja nazaj dajo, in nikoli ne bom več kej prosil; cerkev bo po tem za vse, kar bo potrebovala, zadosti skerbela“. Prav, prav, pa vladarsko načelstvo tega ne pripusti, je cesar odgovoril. Gotovo sta oba škofa nar bolj perpomogla, de je cesar še na smertni postelji spremembo tega pravila tako zlo Metternichu perporočil, ki je pomljive besede izrekel: „V Vaše roke zročim svoj pokoj v grobu“. — Hvala torej njima, ker njuna setev že zori!

Iz Dunaja. Pravijo, de so Dunajski nadškof zavoljo svoje starosti in viharniga časa sklenili, si v Rimu maliga škofa (koadjutorja) s pravico nasledvanja sprostiti in na njegovo ramo težko butaro vikšiga pastirja položiti. To bi bilo zlo važno za nadškofijo, sosebno, ker je ravno kar vesoliniga namestnika dobila.

Perpovedujejo pa, de bi ravno ta namestnik, gospod Zenner, mali škof postati utegnili. — V vsaki očitni Dunajski cerkvi se presveto rešnje Telo štiri dni zaporedama, vsak dan od 10. dopoldan do 6. popoldan, torej 10 ur v počesenje izpostavi; in zvečer se vselej ta pobožnost slovesno sklene. V tej slovesnosti se pa vse cerkve versté, tako de ima vsaka cerkev to pobožnost dvakrat v letu. Ta pobožnost, večno počesenje gotovo veliko pripomore, de se po neprenehani molitvi pravičnih pred sedežem božjim zaslužena šiba od velikiga mesta tolikrat milostljivo odverne in de se toliko blagodara sprosi. Še v kervavi prekucii 40urna molitev ni nehala, in ali ni ravno tukej molitev pravičnih oblakov prederla in sprosila, de se je Avstrija od tako bližnjiga pogina rešila? Spomnijo se še z velikim veseljem, kako je pobožni Dunajski nadškof grof Firmian vsako nedeljo tisto cerkev obiskal, kjer je bilo sveto rešnje Telo v „40urni molitvi“ izpostavljeno, in tam v veliko spodbudovanje vernih daritev svete maše opravil.

— Nekaj Dunajskih mestnjanov je prečastitiga nadškofa prosilo, de so bile v svetim letu ob nedeljah zvečer pridige, ki vesel sad kažejo. Če so se tudi prekucovavci posmehovali in jezili, so bile vunder cerkve in spovednice vedno bolj polne, v znamenje, de zaterto cerkveno življenje le spodbudka potrebuje, de lepo cvetje zažene in lep sad obrodi. V resnici ginljiv pa je zgled našiga presvitliga, hrabriga in pobožniga cesarja. Kakor kdo iz ljudstva — brez cesarskih znamenj in brez vsiga kinča hodi tudi on, kot navadin spokornik v odločene cerkve v zadobljenje odpustkov, in daje tako s sedeža svojimu katoliškimu ljudstvu ginljiv zgled keršanske ponižnosti in verne pobožnosti.

Ljubljana. Gospod Anton Šafar, dozdej fajmošter na podfari v Kopajnu je prestavljen na podfaro v Grahovim, in 27. grudna so milostl. knezoškof novoizvoljeniga fajmoštra za Selce Jožefa Fika poterdili.

Gosp. Dr. Franc Močnik, dozdej c. k. profesor na vseučilišu Olomuškim, je za uda deželne šolske vradnije in za začasniga c. k. ogleda ljudskih šol za Krajsko, gosp. S. Rudmaš, zdej vodja c. k. normalnih šol v Terstu, pa za Koroško kronovino izvoljen. Gosp. J. Schlaker, c. k. vodja normalnih šol v Ljubljani, in g. K. Rusheim, c. k. učitelj v Celjovcu, sta pa c. k. šolska svetovavca zunej tih šolskih vradnij izvoljena.

Ljubljana. Pervo nedeljo v novim letu je začel gosp. Dr. Klofutar v nunski cerkvi keršanske nauke v nemškim jeziku imeti. Zbralo se je k lepimu in važnimu poduku polno cerkev poslušavcov in upati se sme, de bodo večidel zvesti ostali in se bali zametvati kruha življenja, ki se jim v zveličanje podeluje.

Darila za čast. misijonarja g. Dr. Ignacija Knobleherja.

Od poprej	166	gld.	58	kr.
Gosp. Andrej Aliančič, fajmošter v Š.				
Kocianu na Koroškim	2	„	—	„
Iz Moravske fare	1	„	—	„
„Pridi k nam tvoje kraljestvo“	10	„	—	„
Gosp. Jožef Reš, kaplan v Piburku	1	„	20	„
Iz Mirue: Jera Srov	—	„	15	„
Ana Lovrenčič	—	„	30	„
Franca Vidmar	—	„	10	„
Anton Rebrnik iz Seia	—	„	15	„
Helena Metekel	—	„	30	„
Meta „	—	„	20	„
Matija „	—	„	20	„
Marija N. iz Grada	1	„	—	„
Skupej	184	gld.	38	kr.